

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA**

NACRT

**ZAKON
O LIČNOM IMENU**

Sarajevo, februar 2014. godine

ZAKON

O LIČNOM IMENU

I – OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Predmet Zakona

(1) Ovim zakonom uređuju se: sadržaj, korištenje, određivanje i promjena ličnog imena državljana Bosne i Hercegovine i Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija) čije se rođenje upisuje ili je upisano u matičnu knjigu rođenih na području Federacije i druga pitanja koja se odnose na lično ime državljanina Federacije određena ovim zakonom.

(2) Odredbe ovog zakona primjenjuju se i na lica koja nisu državljani Federacije ako su rođena i upisana u matičnu knjigu rođenih na području Federacije, ili imaju prebivalište ili stalno boravište na području Federacije, kao i na djecu stranih državljana čiji je status regulisan Zakonom o kretanju i boravku stranaca („Službeni glasnik BiH“, br. 36/08 i 87/12) i ako su rođena u Federaciji, odnosno Bosni i Hercegovini.

(3) Odredbe ovog zakona primjenjuju se i na promjenu ličnog imena za lica koja su državljani Republike Srpske, a imaju prebivalište na području Federacije ili su upisana u matičnu knjigu rođenih u Federaciji.

Član 2.

Prava i obaveze po osnovu ličnog imena

(1) Pravo i obaveza svakog fizičkog lica (u daljnjem tekstu: lice) je da ima lično ime upisano u matičnu knjigu rođenih i da se služi svojim ličnim imenom koje je upisano u tu matičnu knjigu.

(2) Lično ime služi za razlikovanje i identifikaciju lica.

Član 3.

Upis ličnog imena

(1) Lično ime se stiče upisom u matičnu knjigu rođenih i samo je to lično ime važeće u pravnom saobraćaju.

(2) Lično ime upisuje se u matičnu knjigu rođenih na jednom od službenih jezika i pisama Federacije.

(3) Upis ličnog imena u matičnu knjigu rođenih za lice koje pripada nacionalnoj manjini može se izvršiti i na jeziku i pismu nacionalne manjine kojoj pripada, ukoliko

lice to zahtijeva, što se vrši na osnovu akta sudskog tumača o ličnom imenu tog lica na jeziku nacionalne manjine.

(4) Upis ličnog imena u matičnu knjigu rođenih za stranca koji stiče državljanstvo Bosne i Hercegovine i Federacije vrši se na jednom od službenih jezika i pisama u Federaciji, s tim što se lično ime može upisati i na jeziku i pismom države čije je državljanstvo stranac imao prije sticanja državljanstva Bosne i Hercegovine i Federacije, ukoliko on to zahtijeva. Upis se vrši na osnovu akta sudskog tumača koji sadrži lično ime na jeziku i pismom države čije je državljanstvo taj stranac imao.

(5) Lično ime lica koje je upisano u matičnu knjigu rođenih iz stava 1. ovog člana mora biti istovjetno upisano u svim matičnim knjigama i identifikacionim i drugim dokumentima u kojima se upisuje lično ime tog lica.

Član 4.

Primjena Zakona o upravnom postupku

Postupak određivanja ličnog imena i promjene ličnog imena te donošenje rješenja i rješavanje drugih pitanja predviđenih ovim zakonom vrše se po pravilima Zakona o upravnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, br. 2/98 i 48/99).

II – SADRŽAJ LIČNOG IMENA

Član 5.

Sadržaj ličnog imena

- (1) Lično ime se sastoji od imena i prezimena.
- (2) Ime, odnosno prezime može se sastojati od više riječi.

III – KORIŠTENJE LIČNIM IMENOM U PRAVNOM SAOBRAĆAJU

Član 6.

Korištenje ličnog imena u pravnom saobraćaju

(1) Lica iz člana 1. ovog zakona obavezna su da se u pravnom saobraćaju služe ličnim imenom koje je upisano u matičnu knjigu rođenih.

(2) Lice čije se ime ili prezime ili i ime i prezime sastoji od više riječi, a koje su upisane u matičnu knjigu rođenih, obavezno će se u pravnom saobraćaju služiti tim ličnim imenom, s tim što se lično ime upisano u matičnu knjigu rođenih prema ranijim propisima koristi na način upisan u tim matičnim knjigama.

(3) Lice koje je u skladu s ovim zakonom promijenilo lično ime dužno se koristiti novim ličnim imenom u pravnom saobraćaju od dana upisa promjene u matičnu knjigu rođenih.

(4) Zabranjeno je licu u pravnom saobraćaju služiti se tuđim ličnim imenom kao svojim.

IV – ODREĐIVANJE LIČNOG IMENA

Član 7.

Nadležnost roditelja djeteta za određivanje ličnog imena

(1) Lično ime djeteta sporazumno određuju roditelji u roku od 30 dana od dana rođenja djeteta. Sporazum roditelja uzima se na zapisnik kod matičara u skladu sa Zakonom iz člana 4. ovog zakona.

(2) Prezime djeteta određuje se prema prezimenu roditelja.

(3) Ako roditelji djeteta imaju različito prezime, mogu sporazumno odrediti da dijete nosi prezime jednog ili oba roditelja, a ako se o tome ne sporazumiju, u tom slučaju prezime djetetu određuje organ starateljstva, s tim da ime djeteta ne može sadržavati pogrdna značenja, što se bliže uređuje propisom iz člana 29. ovog zakona.

(4) Sporazum iz stava (1) ovog člana postoji i u slučaju ako jedan roditelj djeteta pristupi matičaru s identifikacionim dokumentom drugog roditelja radi određivanja ličnog imena djeteta, što se utvrđuje u zapisniku iz stava 1. ovog člana.

(5) Ako jedan roditelj nije živ ili je spriječen da vrši roditeljsko staranje ili je nepoznat ili je nepoznatog boravišta, lično ime djetetu određuje samostalno drugi roditelj.

(6) Lično ime za punoljetno lice koje nije upisano u matičnu knjigu rođenih upisuje se na osnovu izjave tog lica. Izjava se daje na zapisnik kod matičara, prema mjestu prebivališta tog lica na području Federacije, a ako nije poznato to mjesto, onda prema mjestu u kojem to lice živi, stalno ili privremeno, u Federaciji.

(7) Lično ime djeteta može se odrediti i putem punomoćnika, što se bliže uređuje propisom iz člana 29. ovog zakona.

Član 8.

Nadležnost organa starateljstva za određivanje ličnog imena djeteta

(1) Ako roditelji djeteta nisu odredili lično ime djeteta u roku od 30 dana od dana rođenja djeteta, nakon isteka tog roka lično ime djeteta određuje nadležan organ starateljstva u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva matičara da roditelji nisu odredili ime djeteta u propisanom roku.

(2) U slučaju iz stava (1) ovog člana, organ starateljstva lično ime djeteta određuje na prijedlog roditelja ili staratelja ili samostalno ukoliko ne postoji saglasan prijedlog roditelja o ličnom imenu djeteta.

(3) Prezime djeteta se određuje prema prezimenu jednog ili oba roditelja ili staratelja ili drugo prezime koje samostalno odredi organ starateljstva kada se roditelji ne mogu dogovoriti o prezimenu djeteta.

(4) Ako oba djetetova roditelja nisu živa ili ne mogu vršiti roditeljsko staranje, lično ime određuje organ starateljstva na prijedlog lica kojem je povjereno staranje o djetetu ili organ starateljstva samostalno, ako ne postoji to lice.

(5) Lično ime djeteta čiji su roditelji nepoznati određuje organ starateljstva.

(6) Rješenje o određivanju ličnog imena za dijete iz st. (1) do (5) ovog člana donosi organ starateljstva prema mjestu prebivališta majke u Federaciji, a ako majka nema prijavljeno prebivalište u Federaciji ili je prebivalište nepoznato, onda prema mjestu upisa djeteta u matičnu knjigu rođenih.

(7) Odredbe ovog člana odnose se na dijete do navršene 18. godine života.

Član 9.

Određivanje imena djeteta pri usvojenju

Ime i prezime usvojenika pri potpunom usvojenju određuje se prema članu 115. Porodičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 35/05 - u daljnjem tekstu: Porodični zakon), a pri nepotpunom usvojenju prema članu 118. tog zakona.

Član 10.

Uzimanje ranijeg ličnog imena kod prestanka usvojenja

(1) Po prestanku nepotpunog usvojenja, usvojenik može uzeti lično ime koje je imao prije usvojenja, što se vrši rješenjem koje, na osnovu zahtjeva stranke, donosi matična služba općine i grada koja vodi matičnu knjigu rođenih u koju je upisano rođenje usvojenika. Rješenje se donosi na osnovu izjave usvojenika.

(2) Ako je usvojenje prestalo prije nego što je usvojenik navršio 18 godina, zahtjev za uzimanje ličnog imena iz stava (1) ovog člana podnose lica ovlašćena za određivanje ličnog imena, odnosno organ starateljstva, u skladu s odredbama člana 7., odnosno člana 8. ovog zakona.

(3) Ako je usvojenik stariji od 10 godina, potreban je i njegov pristanak koji daje na zapisnik kod nadležnog matičara.

(4) Zahtjev i izjava o uzimanju ličnog imena iz stava (1) ovog člana mogu se podnijeti u roku od šest mjeseci od dana pravosnažnosti rješenja o raskidu usvojenja.

(5) Izjava o uzimanju ranijeg ličnog imena se daje na zapisnik kod matičara koji vodi matičnu knjigu rođenih u koju je upisano rođenje usvojenika, a može se dati i kod matičara prema mjestu prebivališta roditelja ili staraoca djeteta, s tim što je taj matičar dužan dostaviti primljenu izjavu u roku od tri dana od dana prijema izjave matičaru koji vodi matičnu knjigu rođenih u koju je upisano rođenje djeteta.

V – PROMJENA LIČNOG IMENA

Član 11.

Pravo na promjenu ličnog imena

(1) Svako lice ima pravo da promijeni svoje lično ime, odnosno samo ime ili samo prezime koje je upisano u matičnu knjigu rođenih, osim u slučajevima za koje je drugačije određeno ovim zakonom.

(2) Lice može promijeniti lično ime ili samo ime ili samo prezime i nakon promjene porodičnog ili ličnog statusa (usvojenje, priznanje i utvrđivanje očinstva ili materinstva, sklapanje braka, prestanak braka - razvod ili poništenje braka, smrt bračnog partnera ili proglašenje bračnog partnera umrlim), s tim što se nadležnost, uvjeti i postupak utvrđuju propisom iz člana 29. ovog zakona.

(3) Pod promjenom ličnog imena iz st. (1) i (2) ovog člana smatra se i promjena jednog ili više slova u imenu ili prezimenu ili i u imenu i u prezimenu, kao i znaci (crtica ili tačka ili drugi znak) koji su sastavni dio ličnog imena, a koji su upisani u matičnoj knjizi rođenih.

Član 12.

Utvrđivanje ličnog imena identifikacijom lica

(1) Kada je za isto lice lično ime različito upisano u matičnu knjigu rođenih i ostale matične knjige ili u matičnu knjigu rođenih i identifikacione ili druge dokumente tog lica, u tom slučaju se, prema zahtjevu tog lica, određuje jedno lično ime koje će se upisati u matičnu knjigu rođenih i kojim će se to lice služiti u pravnom saobraćaju. Utvrđivanje tog ličnog imena vrši nadležno kantonalno ministarstvo utvrđivanjem identiteta lica, što se vrši po propisima o matičnim knjigama.

(2) Utvrđivanje ličnog imena prema uvjetima iz stava (1) ovog člana može se vršiti i za umrlo lice, što se čini samo u slučaju ako su određeni nasljednopravni ili drugi na zakonu zasnovani pravni interesi srodnika vezani za lično ime umrlog lica, ali da time ne bi bila povrijeđena prava trećih lica stečena pravnim poslovima za života umrloga.

(3) Srodnik iz stava (2) ovog člana je dužan u svom zahtjevu navesti lično ime umrlog lica iz evidencija iz stava (1) ovog člana koje treba utvrditi, razloge za utvrđivanje tog ličnog imena i dokaze na kojima zasniva svoj zahtjev i priložiti dokaze propisane za utvrđivanje te činjenice.

(4) Postupak utvrđivanja ličnog imena umrlog lica iz stava (2) ovog člana i donošenje odgovarajućeg rješenja vrši nadležno kantonalno ministarstvo prema općini u gradu u kojoj je umrlo lice imalo posljednje prebivalište u Federaciji, a ako se ne može utvrditi to prebivalište, onda se nadležnost određuje prema općini i gradu koji vodi matičnu knjigu rođenih za umrlo lice, a utvrđivanje ličnog imena se vrši putem postupka utvrđivanja identiteta lica, u skladu sa propisom o matičnim knjigama.

(5) Izuzetno, utvrđivanje djevojačkog (rođenog) prezimena majke djeteta koje je upisano u matičnu knjigu rođenih djeteta u rubrici - djevojačko prezime majke, a koje nije istovjetno prezimenu koje je upisano u njenoj matičnoj knjizi rođenih vrši se putem postupka identifikacije lica, prema stavu 1. ovog člana, a prema uvjetima koji su utvrđeni propisima iz oblasti matičnih knjiga.

(6) Utvrđivanje rođenog prezimena upisano u matičnoj knjizi rođenih vrši se i u slučaju kada to prezime nije istovjetno prezimenu roditelja tog lica upisano u njihovu matičnu knjigu rođenih, što se bliže uređuje propisima iz oblasti matičnih knjiga, a vrši se putem postupka identifikacije lica, prema stavu 1. ovog člana.

Član 13.

Promjena ličnog imena djeteta do 18. godine po osnovu priznanja očinstva, utvrđivanja ili osporavanja očinstva ili materinstva

(1) Djetetu kome je upisano lično ime u matičnu knjigu rođenih može se poslije priznavanja očinstva, utvrđivanja ili osporavanja očinstva ili materinstva, do 18. godine, odrediti novo lično ime u roku od šest mjeseci od dana priznanja očinstva, odnosno od pravosnažnosti sudske odluke kojom je utvrđeno ili osporeno očinstvo ili materinstvo.

(2) Određivanje novog ličnog imena iz stava (1) ovog člana vrši se na zahtjev roditelja djeteta, koji se podnosi općinskoj i gradskoj službi za matične knjige koja vodi matičnu knjigu rođenih tog djeteta. Novo lično ime se određuje na osnovu sporazuma roditelja koji daju na zapisnik prema propisu iz člana 4. ovog zakona.

(3) Na osnovu sporazuma iz stava 2. ovog člana i drugih dokaza predviđenih ovim članom, donosi se rješenje kojim se utvrđuje novo lično ime djeteta. Na osnovu tog rješenja matičar vrši upis utvrđenog novog ličnog imena djeteta u matičnu knjigu rođenih u rubriku „Naknadni upisi i zabilješke“, koja sadrži lično ime i broj i datum rješenja.

(4) Ako se određuje novo lično ime djetetu starijem od 10 godina, potreban je i pristanak djeteta koji daje na zapisnik kod matičara iz stava (2) ovog člana.

Član 14.

Promjena ličnog imena za maloljetno dijete

(1) Lično ime maloljetnom djetetu može se promijeniti na zahtjev roditelja ili usvojitelja ili na zahtjev staratelja djeteta, uz saglasnost organa starateljstva.

(2) Lično ime maloljetnog djeteta čiji roditelji ne žive u braku promijenit će se na zahtjev jednog od roditelja, uz saglasnost drugog roditelja.

(3) U slučaju da drugi roditelj nije dao saglasnost za promjenu ličnog imena maloljetnom djetetu, saglasnost daje nadležni organ starateljstva na zahtjev roditelja koji traži promjenu. Prilikom davanja saglasnosti mora se uzeti izjava na zapisnik oba roditelja i saglasnost dati samo ako se utvrdi da je promjena ličnog imena u interesu maloljetnog djeteta.

(4) Saglasnost iz stava (2) ovoga člana nije potrebna kada prebivalište drugog roditelja nije poznato ili kada mu je oduzeta poslovna sposobnost ili roditeljsko staranje.

(5) Ako se traži promjena ličnog imena za maloljetno dijete starije od 10 godina, potreban je njegov pristanak, koji daje na zapisnik kod organa kod kojeg se vodi postupak za promjenu ličnog imena. Dijete daje pristanak uz prisustvo jednog roditelja ili usvojitelja, odnosno staratelja ili punomoćnika, s tim što se izjava može dati i kod notara.

(6) Dokazi za promjenu ličnog imena za dijete mlađe od 14 godina i za dijete starije od 14 godina utvrđuju se propisom iz člana 29. ovog zakona.

(7) Organ starateljstva rješenjem daje saglasnost iz st. (1) i (3) ovog člana.

Član 15. **Promjena prezimena sklapanjem braka**

Prilikom sklapanja braka, bračni partneri mogu promijeniti prezime na način predviđen Porodičnim zakonom i upis tog prezimena u matičnu knjigu rođenih tog bračnog partnera vrši se prema propisima o matičnim knjigama.

Član 16. ***Uzimanje djevojačkog prezimena po prestanku braka***

(1) Lice koje je, u skladu sa članom 15. ovog zakona, prilikom sklapanja braka promijenilo djevojačko (rođeno) prezime upisano u matičnu knjigu rođenih (u daljnjem tekstu: djevojačko prezime), ima pravo nakon prestanka braka, izjavom na zapisnik kod matičara, uzeti svoje djevojačko prezime.

(2) Izjava o uzimanju djevojačkog prezimena može se dati u roku od šest mjeseci od upisa prestanka braka u matičnu knjigu rođenih u koju je upisano rođenje lica iz stava (1) ovog člana, s tim da se izjava može dati i kod matičara nadležnog po mjestu prebivališta tog lica, koji ju je dužan u roku od tri dana od dana prijema izjave dostaviti matičaru koji vodi matičnu knjigu rođenih u koju je upisano rođenje tog lica na nadležno rješavanje (radi upisa).

(3) Lice iz stava (1) ovog člana koje živi u inozemstvu ili u Republici Srpskoj može dati izjavu o uzimanju djevojačkog prezimena na zapisnik kod diplomatskog ili konzularnog predstavništva Bosne i Hercegovine u inozemstvu, odnosno kod nadležnog organa za matične knjige Republike Srpske i taj zapisnik dostaviti nadležnom matičaru u Federaciji koji vodi matičnu knjigu rođenih tog lica.

(4) U slučaju poništenja braka, za zadržavanje prezimena uzetog prilikom sklapanja braka neophodan je pristanak bračnog partnera koji nije odgovoran za poništenje braka.

(5) Upis uzetog prezimena prema st. (1) i (2) ovog člana u matičnu knjigu rođenih tog lica vrši se na osnovu rješenja koje donosi općinska i gradska služba za matične knjige koja vodi matičnu knjigu rođenih tog lica.

Član 17.

Promjena prezimena prestankom braka ako prezime nije uzeto u roku

(1) Ako lice iz člana 16. stav (1) ovog zakona ne uzme djevojačko prezime u roku utvrđenom u stavu (2) tog člana, po isteku tog roka uzimanje tog prezimena vrši se u postupku promjene ličnog imena, prema ovom zakonu i uvjetima i postupku uređen propisom iz člana 29. ovog zakona.

(2) Promjena prezimena prema stavu (1) ovog člana vrši se na pismeni zahtjev tog lica.

VI – POSTUPAK PROMJENE LIČNOG IMENA

Član 18.

Nadležnost za odlučivanje o promjeni ličnog imena

(1) Promjenu ličnog imena upisanog u matičnu knjigu rođenih mogu vršiti sljedeći organi:

a) nadležno kantonalno ministarstvo - promjene koje su ovim zakonom stavljene u njegovu nadležnost,

b) općinska i gradska služba za matične knjige - promjene koje su ovim zakonom stavljene u nadležnost tih službi.

(2) Promjena ličnog imena u matičnoj knjizi rođenih može se vršiti samo rješenjem koje na zahtjev lica koje traži promjenu donose organi iz stava (1) ovog člana, što se bliže uređuje propisom iz člana 29. ovog zakona.

Član 19.

Zahtjev za promjenu ličnog imena

(1) Promjena ličnog imena vrši se na zahtjev lica koje traži promjenu.

(2) U zahtjevu se mora navesti ime ili prezime ili i ime i prezime koje se traži.

(3) Zahtjev iz stava (1) ovog člana se podnosi kantonalnom ministarstvu po mjestu prebivališta podnosioca zahtjeva, a ako nema prijavljeno prebivalište na području Federacije ili živi u inozemstvu ili Republici Srpskoj, onda se zahtjev podnosi prema mjestu gdje se vodi matična knjiga rođenih tog lica.

(4) Zahtjev za promjenu ličnog imena može se podnijeti i putem punomoćnika. U tom slučaju uz zahtjev se mora priložiti izjava podnositelja zahtjeva data na zapisnik, kojom se izjašnjava o imenu kojim se ubuduće želi služiti u pravnom saobraćaju, s tim da ta izjava mora biti ovjerena od nadležnog organa ili notara.

(5) Kantonalno ministarstvo je nadležno da rješava zahtjeve za promjenu ličnog imena za lica iz člana 11. st. (1) i (3), čl.: 14., 17., 21., 23. i 24. ovog zakona, a što se vrši u skladu s uvjetima utvrđenim u ovom zakonu i u propisu iz člana 29. ovog zakona.

Član 20.
(Uvjeti za promjenu ličnog imena)

(1) Za promjenu ličnog imena po članu 11. st. (1) i (3) ovog zakona, lice koje traži promjenu mora ispuniti sljedeće uvjete:

- a) da ima državljanstvo iz člana 1. stav 1. ovog zakona;
- b) da je u matičnu knjigu rođenih upisano lično ime čija je promjena predmet postupka;
- c) da se protiv njega ne vodi krivični postupak i da nije krivično kažnjavano u posljednjih pet godina;
- d) da nema neizmirenih obaveza koje se odnose na zakonsko izdržavanje djece i bračnog partnera po odredbama Porodičnog zakona;
- e) da nema neizmirene novčane kazne utvrđene u pravosnažnom rješenju za prekršaj ili novčane kazne utvrđene za krivično djelo u pravosnažnim sudskim odlukama;
- f) da nema neizmirenih poreskih i carinskih obaveza;
- g) da protiv njega nije raspisana međunarodna potjernica.

(2) Promjena ličnog imena neće se dozvoliti licu koje je osuđeno za krivično djelo dok kazna nije izvršena ili dok traju pravne posljedice osude, kao ni licu za koje se utvrdi da je zahtjev podnijelo radi izbjegavanja obaveza utvrđenih aktima nadležnih organa.

(3) Kantonalno ministarstvo po službenoj dužnosti vrši odgovarajuće provjere u svojim službenim evidencijama i u evidencijama koje vode tužilaštva i sudovi po prebivalištu podnosioca zahtjeva, a prema potrebi i druga tužilaštva i sudovi, kao i provjeru putem Interpola, o čemu se sastavlja službena zabilješka koja predstavlja dokaz o tim činjenicama, ili pribavlja drugi pismeni dokaz.

(4) Lice kome je rješenjem, na njegov zahtjev, odobrena promjena ličnog imena ne može podnijeti novi zahtjev za promjenu ličnog imena u roku od pet godina od dana izvršenog upisa promijenjenog ličnog imena u matičnu knjigu rođenih, ukoliko posebnim zakonom za pojedine slučajeve nije drugačije propisano.

Član 21.
Promjena ličnog imena na osnovu izvoda inozemnog organa

(1) Ako u imenu i prezimenu iz izvoda matične knjige rođenih inozemnog organa nema postojećih slova u službenim jezicima i pismima Federacije (ć, č, dž, š, ž i dr.), a stranka želi da se ime i prezime upiše prema pravilima jednog od naših jezika i pisama, u tom slučaju to lice može podnijeti zahtjev za promjenu imena i prezimena prema pravilima jezika i pisma u Federaciji. U ovom slučaju stranka mora

da ispunjava samo uvjete iz člana 20. stav (1) tač. a) i b) ovog zakona, što se bliže uređuje propisom iz člana 29. ovog zakona.

(2) Rješenje o promjeni ličnog imena prema stavu (1) ovog člana donosi kantonalno ministarstvo prema mjestu u kojem je to lice upisano u matičnu knjigu rođenih u Federaciji.

(3) Ako je državljaninu Federacije izvršena promjena ličnog imena po propisima druge države, pa zatraži da se to lično ime upiše u matičnu knjigu rođenih, u tom slučaju novo lično ime upisuje se u matičnu knjigu rođenih tog lica na osnovu akta inozemnog organa bez provođenja postupka promjene ličnog imena po ovom zakonu.

Član 22.

Rješenje o promjeni ličnog imena

(1) Rješenje o promjeni ličnog imena, koje donosi kantonalno ministarstvo u skladu s ovim zakonom, sadrži: utvrđeno novo lično ime kojim će se služiti u pravnom saobraćaju, lična imena koja se poništavaju, obavezu matičara da po službenoj dužnosti u roku od sedam dana upiše promijenjeno lično ime u sve matične knjige u kojima je upisano lično ime tog lica i obavezu tog lica za podnošenje zahtjeva za izdavanje ličnih dokumenata na novo lično ime utvrđeno rješenjem.

(2) Lice kojem je rješenjem promijenjeno lično ime dužno je da u roku od 30 dana od dana izvršenog upisa promjene ličnog imena u matičnu knjigu rođenih podnese zahtjev za zamjenu ličnih isprava (lična karta, putna isprava, vozačka dozvola i druge isprave) nadležnom organu ako je promijenjeno lično ime drugačije od ličnog imena upisanog u identifikacionim dokumentima tog lica.

(3) Ukoliko lice koje je promijenilo lično ime ne postupi po stavu (2) ovoga člana, kantonalno ministarstvo koje je donijelo rješenje će po službenoj dužnosti poništiti rješenje kojim je odobrena promjena, što se vrši rješenjem.

(4) Dostavljanje rješenja o određivanju ličnog imena matičaru i drugim nadležnim organima, kao i obaveze matičara u vezi s upisom ličnog imena u matične knjige, vrši se na način uređen u propisu iz člana 29. ovog zakona.

Član 23.

Promjena ličnog imena za lica koja su državljani Republike Srpske

(1) Za lice iz člana 1. stav (3) ovog zakona odobrava se promjena ličnog imena ako to lice ispunjava uvjete iz te zakonske odredbe i uvjete iz člana 20. st. (1), (2) i (3) ovog zakona.

(2) Rješenje o promjeni ličnog imena iz stava (1) ovog člana donosi kantonalno ministarstvo prema mjestu prebivališta tog lica na području Federacije, a ako nema prijavljeno prebivalište, u tom slučaju prema mjestu upisa u matičnu knjigu rođenih, ako je upisano u tu knjigu u Federaciji. To rješenje kantonalno ministarstvo

dostavlja podnosiocu zahtjeva i službi za matične knjige Republike Srpske u kojoj je to lice upisano u matičnu knjigu rođenih.

(3) Lice iz stava (1) ovog člana kojem je donesenim rješenjem odobrena promjena ličnog imena dužno je po prijemu tog rješenja postupati po članu 22. ovog zakona.

Član 24.

Promjena ličnog imena za lica iz člana 1. stav 2. ovog zakona

Promjena ličnog imena za lica iz člana 1. stav (2) ovog zakona vrši se prema uvjetima utvrđenim u toj zakonskoj odredbi i uvjetima i postupku koji se bliže uređuje propisom iz člana 29. ovog zakona.

Član 25.

Nadležnost općinske i gradske službe za matične knjige

(1) Općinska i gradska služba za matične knjige nadležna je da odlučuje o promjeni ličnog imena za lica iz čl.: 10., 13. i 16. ovog zakona, čija se nadležnost i postupak utvrđuje u propisu iz člana 29. ovog zakona.

(2) Promjena ličnog imena za lica iz stava 1. ovog člana vrši se prema uvjetima koji su utvrđeni u tim zakonskim odredbama.

(3) Dokazi potrebni za utvrđivanje činjenica koj se odnose na uvjete utvrđene u zakonskim odredbama iz stava 1. ovog člana, kao i dostavljanje rješenja stranci i drugim organima utvrđuju se u propisu iz člana 29. ovog zakona.

(4) Promjena ličnog imena vrši se rješenjem, koje donosi nadležna općinska i gradska služba za matične knjige, a kada to rješenje postane pravosnažno, matičar vrši upis ličnog imena utvrđeno u tom rješenju u matičnu knjigu rođenih lica na koje se rješenje odnosi i u druge matične knjige u kojima je upisano lično ime tog lica.

Član 26.

Pravo na žalbu

(1) Protiv rješenja organa starateljstva, rješenja općinskih i gradskih službi za matične knjige i rješenja kantonalnog ministarstva koja se donose na osnovu ovog zakona može se izjaviti žalba Federalnom ministarstvu unutrašnjih poslova - Federalnom ministarstvu unutaršnjih poslova (u daljnjem tekstu: Federalno ministarstvo) u roku od 15 dana od dana prijema rješenja.

(2) Stranka se može odreći prava na žalbu iz stava 1. ovog člana od trenutka prijema rješenja ili zaključka koji se donose po ovom zakonu. Odricanje se daje na zapisnik kod organa koji je donio taj akt ili posebnim podneskom, što se bliže uređuje propisom iz člana 29. ovog zakona.

(3) Do donošenja odluke drugostepenog organa stranka može odustati od već podnesene žalbe, o čemu podnosi pismeni zahtjev za odustanak.

(4) Odricanje ili odustajanje od žalbe ne može se opozvati.

VII – PRIMJENA ZAKONA O ZAŠTITI LIČNIH PODATAKA

Član 27.

Primjena Zakona o zaštiti ličnih podataka

(1) Primjena Zakona o zaštiti ličnih podataka („Službeni glasnik BiH“, broj 49/06) odnosi se samo na postupak izdavanja izvoda i uvjerenja iz matičnih knjiga te korištenja i čuvanja podataka o ličnom imenu.

(2) Upis i promjena ličnog imena u matičnoj knjizi rođenih vrši se isključivo na način uređen ovim zakonom i Zakonom o matičnim knjigama i podzakonskim propisima donesenim na osnovu tih zakona i pravilima upravnog postupka koji mogu vršiti samo organi određeni tim propisima.

VIII - NADZOR NAD PROVOĐENJEM ZAKONA, STRUČNA OBUKA I OVLAŠTENJE ZA DONOŠENJE PROPISA

Član 28.

Upravni i inspekcijski nadzor i stručna obuka

(1) Upravni i inspekcijski nadzor nad provođenjem ovog zakona vrši Federalno ministarstvo.

(2) Upravni i inspekcijski nadzor iz stava (1) ovog člana vrši se na način utvrđen Zakonom o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 35/05), što se bliže uređuje u propisu iz člana 29. ovog zakona.

(3) Općinske i gradske službe za matične knjige, kantonalna ministarstva i organi strateljstva dužni su postupati po zahtjevima i rješenjima Federalnog ministarstva koja se donose u okviru upravnog i inspekcijskog nadzora.

(4) Stručna obuka službenih lica iz matične službe općine i grada i kantonalnog ministarstva koja obavljaju poslove predviđene ovim zakonom vrši se u skladu sa propisima o matičnim knjigama koji se odnose na stručnu obuku matičara i drugih službenih lica.

Član 29.

Ovlaštenje za donošenje propisa

Federalni ministar unutrašnjih poslova će svojim propisom bliže urediti postupak određivanja i promjene ličnog imena i dokaze potrebne za ta pitanja, kao i sadržaj i način vršenja upravnog i inspekcijskog nadzora i druga pitanja koja se odnose na lično ime u skladu s ovim zakonom.

IX – KAZNENE ODREDBE

Član 30.

Prekršaj za odgovorno lice službe za matične knjige općine i grada

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 KM do 1.500,00 KM kaznit će se za prekršaj odgovorno lice u općinskoj i gradskoj službi za matične knjige ako:

- a) ne postupi po zahtjevu ili rješenju Federalnog ministarstva (član 28. stav 2)),
- b) ne postupi po rješenju inspektora (član 28. stav 3)).

(2) Pod odgovornim licem iz stava (1) ovog člana smatra se općinski načelnik, odnosno gradonačelnik ili rukovodilac koji neposredno rukovodi općinskom i gradskom službom za matične knjige.

Član 31.

Prekršaj za organ starateljstva

Novčanom kaznom u iznosu od 800,00 KM do 2.000,00 KM kaznit će se za prekršaj organ starateljstva, kao pravno lice ako:

- a) u postupku utvrđivanja ličnog imena djeteta ne postupa po zakonu iz člana 4. ovog zakona;
- b) u roku ne odredi lično ime djeteta (član 8. stav (1));
- c) ne donese rješenje o davanju saglasnosti (član 14. stav (7));
- d) ne postupi po rješenju inspektora ili po zahtjevu ili rješenju Federalnog ministarstva (član 28. st. (2) i (3)).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana bit će kažnjeno i odgovorno lice u organu starateljstva novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 1.200,00 KM.

Član 32.

Prekršaj za odgovorno lice u kantonalnom ministarstvu

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 KM do 1.500,00 KM kaznit će se za prekršaj odgovorno lice u kantonalnom ministarstvu ako:

- a) ne rješava zahtjeve stranaka za utvrđivanje ličnog imena putem identifikacije lica (član 12. st. (1) i (2));
- b) odbije primiti zahtjev stranke za promjenu ličnog imena (član 19. stav (1));
- c) ne dostavi rješenje o promjeni ličnog imena matičaru i drugim nadležnim organima (član 22. stav (4));

d) ne postupi po zahtjevu ili rješenju Federalnog ministarstva (član 28. stav (3));

e) ne postupi po rješenju inspektora (član 28. stav (2)).

(2) Pod odgovornim licem iz stava (1) ovog člana smatra se rukovodilac koji je odgovoran za pitanja koja se odnose na lično ime.

Član 33. ***Prekršaj za fizičko lice***

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 300,00 KM kaznit će se za prekršaj fizičko lice ako:

- a) se u pravnom saobraćaju ne služi ličnim imenom koje je upisano u matičnu knjigu rođenih ili se služi tuđim ličnim imenom (član 6. st. (1), (3) i (4)),
- b) ne prijavi lično ime djeteta radi upisa u matičnu knjigu rođenih u roku iz člana 7. stav (1) ovog zakona,
- c) u roku ne podnese zahtjev za zamjenu ličnih isprava (član 22. stav (2)).

X - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 34.

Rješavanje ranije podnesenih zahtjeva

Zahtjevi stranaka podneseni za određivanje ili promjenu ličnog imena na osnovu Zakona o ličnom imenu ("Službene novine Federacije BiH", broj 7/12), a koji nisu pravosnažno riješeni do dana stupanja na snagu ovoga zakona, riješit će se prema odredbama ovog zakona.

Član 35. ***Prestanak važenja zakona***

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o ličnom imenu ("Službene novine Federacije BiH", broj 7/12).

Član 36. ***Stupanje na snagu zakona***

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

O B R A Z L O Ž E N J E

I - USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o ličnom imenu sadržan je u IV. A. članu 19 tačka d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, kojim je propisano da je u nadležnosti Parlamenta Federacije BiH donošenje zakona o obnašanju funkcija federalne vlasti.

II - RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

U primjeni Zakona o ličnom imenu („Službene novine Federacije BiH“, broj 7/12) utvrđeno je da određena pitanja koja se pojavljuju u praksi nisu obuhvaćena ili na primjeren način riješena. To se, prije svega, odnosi na pitanje promjene ličnog imena kada lično ime upisano u identifikacionim dokumentima ili u drugim matičnim knjigama ne odgovara ličnom imenu upisanom u matičnu knjigu rođenih. To pitanje nije obuhvaćeno važećim Zakonom o ličnom imenu. Također, pitanja nadležnosti organa starateljstva u pogledu određivanja ličnog imena nisu bila u cijelosti precizirana, te je postojala dilema u praksi vezana uz određivanje ličnog imena u vezi sa tim kada postupa matičar, a kada organ starateljstva.

Iz prethodno navedenih te drugih razloga, Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova je pokrenulo proceduru izmjena i dopuna Zakona o ličnom imenu koje su se odnosile na 16 članova. Ured Vlade Federacije Bosne i Hercegovine za zakonodavstvo i usklađenost sa propisima Evropske unije sugerisao je da su ispunjeni uvjeti da se pripremi novi tekst zakona. U skladu sa sugestijom Ureda Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova je pripremilo novi tekst Zakona o ličnom imenu.

III - OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH PRAVNIH RJEŠENJA

Nacrt zakona o ličnom imenu sadrži 36 članova. U odnosu na važeći tekst zakona izvršene su značajne izmjene u sljedećim odredbama i to:

U članu 1. dodati su novi st. (2) i (3) kojima je propisano da se odredbe ovog zakona primjenjuju i na lica koja nisu državljani Federacije ako su rođena na području Federacije i upisana u matičnu knjigu rođenih, a imaju prebivalište ili boravište na području Federacije, kao i na strane državljane koji imaju odobren stalni boravak u Bosni i Hercegovini ili odobren status izbjeglice u Bosni i Hercegovini u skladu sa Zakonom o imigraciji i azilu u Bosni i Hercegovini ili odobren status lica bez državljanstva u Bosni i Hercegovini i njihova djeca ako su rođena u Bosni i Hercegovini i na promjenu ličnog imena za lica koja su državljani Republike Srpske. Naime, određenim licima, koja nisu državljani Bosne i Hercegovine a nalaze se na području Federacije Bosne i Hercegovine, bez navedene odredbe bila bi onemogućena promjena ličnog imena prema zakonu koji reguliše oblast određivanja i promjene ličnog imena.

U članu 3. izmijenjen je stav (3) i dodata nova dva stava (st. (4) i (5)). Izmijenjenim stavom (3) utvrđeno je da se upis ličnog imena u matične knjige rođenih za pripadnike nacionalne manjine na jeziku i pismom nacionalne manjine vrši na lični zahtjev.

Novim stavom (4) data je mogućnost upisa ličnog imena za lice koje stiče državljanstvo Bosne i Hercegovine i Federacije u matičnu knjigu rođenih na jednom od službenih jezika i pisama u Federaciji, s tim da se lično ime može upisati i na jeziku i pismom države čije je državljanstvo lice imalo prije sticanja državljanstva Bosne i Hercegovine i Federacije, ukoliko lice to zahtijeva.

Novim stavom (5) utvrđeno je opće pravilo da lično ime lica koje je upisano u matičnu knjigu rođenih mora biti istovjetno upisano u svim matičnim knjigama i identifikacionim i drugim dokumentima u kojima se upisuje lično ime tog lica.

U članu 4. je utvrđeno da se postupak određivanja i promjene ličnog imena prema ovom zakonu provodi prema pravilima Zakona o upravnom postupku, jer određivanje i promjena ličnog imena spada u upravnu stvar, a predmet je upravnog postupka koji je uređen Zakonom o upravnom postupku.

Član 12. je potpuno izmijenjen i njime se propisuje utvrđivanje ličnog imena identifikacijom, a to su slučajevi kada je istom licu različito upisano lično ime u matičnu knjigu rođenih i druge matične knjige ili u identifikacione isprave, odnosno za isto lice pojavljuju se dva lična imena. Također ovim članom je predviđeno da se utvrđivanje ličnog imena putem identifikacije može vršiti i za umrlo lice.

Član 29. je novi član u odnosu na važeći zakon. U ovom članu je dato ovlaštenje federalnom ministaru unutrašnjih poslova za donošenje propisa kojim će se pobliže propisati postupak određivanja i promjene ličnog imena, kao i sadržaj i način provedbe upravnog i inspekcijskog nadzora te druga pitanja koja se odnose na lično ime u skladu s ovim zakonom. U praksi se javila potreba za propisom u kojem bi se preciznije propisala neka pitanja koja se odnose na promjenu i određivanje ličnog imena.

U ostalim odredbama Zakona u odnosu na važeći tekst Zakona izvršene su određene korekcije tih odredbi koje ih čine jasnijim i preciznijim. Nije bilo suštinskih promjena niti novih rješenja koja već nisu bila obuhvaćena u tim odredbama.

IV – FINANSIJSKA SREDSTVA

Za provođenje ovog zakona nije potrebno osigurati dodatna finansijska sredstva u budžetu Federacije BiH.